

168/2/2023

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

*Ostffyasszonyfai
Petőfi Sándor Általános Iskola
9512 Ostffyasszonyfa, Március 15. tér 3.*

MÓDOSÍTOTT PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

Tartalom:

Bevezető	3.
Az iskola küldetésnyilatkozata	3.
Az iskola bemutatása	4.
1. Az iskola nevelési programja	5.
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eljárásai, eszközei	5.
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	10.
1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12.
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17.
1.5. A pedagógus helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	19.
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	21.
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	35.
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, az intézmény partnereivel	36.
1.9. Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata	38.
1.10. A felvétel és az átvétel szabályai	40.
2. Az intézmény helyi tanterve	43.
2.1. A kerettanterv	43.
2.2. A helyi tanterv óraszámai	45.
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	47.
2.4. A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	47.
2.5. Mindennapos testnevelés	51.
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógus választásának szabályai	51.
2.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	52.
2.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeret számonkérésének követelményei és formái	53.
2.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	57.
2.10. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	58.
2.11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	59.

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

2.12.	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	59.
2.13.	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	61.
2.14.	A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztési programja	65.
3.	A pedagógiai program érvényessége, egyéb rendelkezések	70.
4.	A pedagógiai program jóváhagyása	71.

BEVEZETŐ

Az Ostffyasszonyfai Petőfi Sándor Általános Iskola pedagógiai programját az iskola nevelőtestülete készítette el a hatályos jogszabályoknak megfelelően. Ennek során felhasználta korábbi pedagógiai programjának megőrzésre érdemes elemeit, és beépítette az azóta bekövetkezett változásokra adandó pedagógiai válaszokat.

A köznevelés rendszerének jelentős mértékű átformálása tette szükségessé a pedagógiai program kötelező felülvizsgálatát, illetve módosítását, ugyanakkor arra is alkalmat adott, hogy a nevelőtestület – mintegy mérleget vonva – áttekinthesse a mögötte álló időszakot, ennek tanulságai alapján pedig ismételten megfogalmazza oktató-nevelő tevékenységének legfontosabb célkitűzéseit és ezek megvalósításának eszközrendszerét.

Ezért döntött úgy, hogy az iskola helyi kodifikációs munkájában nyilvánvalóan első helyen álló pedagógiai programjának új arculatot ad, törekedve az áttekinthetőségre, a követhetőségre és az alkalmazhatóságra.

A pedagógiai programra és ennek részeként a helyi tantervre vonatkozó legfontosabb jogszabályok a következők:

- a) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- b) A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- c) A nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet
- d) 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről
- e) 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LIII. törvény végrehajtásáról
- f) 402/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő

kormányrendeletek módosításáról

g) 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Intézményünk, az Ostffyasszonyfai Petőfi Sándor Általános Iskola nagy múlttal rendelkező kistéleplési iskola. Kötelességünk és felelősségünk a hagyományokra építve a partnerek igényeit minél teljesebb körben kielégítve hírnevünk öregbítése a környék iskolái között. A központi elvárásokat, a fenntartó, a szülők és a diákok igényeit kiemelten figyelembe véve szervezzük iskolai életünket.

Intézményünk tevékenységének középpontjában a minőségi oktató-nevelő munka áll. Valljuk, hogy „A nevelés egyet jelent azzal, hogy segítsünk a gyermeknek valóra váltani a lehetőségeit.” (Eric Fromm) Hozzájárulunk ahhoz, hogy diákjaink kiegyensúlyozott, társadalmilag hasznos, boldogulni tudó emberekké váljanak. Célunk, hogy színvonalas oktatással széleskörű ismereteket, szilárd alpműveltséget és biztos alapkészségeket nyújtsunk tanulóinknak, biztosítva számukra ezzel a képességeiknek megfelelő továbbhaladást. Ennek érdekében vállaljuk tanítványaink tehetségének felismerését, kibontakoztatását, illetve a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatását.

Fontosnak tartjuk az oktató-nevelő munka és az intézményműködés minőségének folyamatos fejlesztését, hisz iskolánk vezetése, pedagógusai és alkalmazottai elkötelezettek a minőségi munka iránt. A sikeres működés és fejlesztés érdekében széleskörű partnerkapcsolatok kiépítésére törekszünk, melyet a folyamatos párbeszéd és együttműködés jellemez. Céljaink elérését szakmailag felkészült, igényes, megújulásra képes és együttműködésre kész munkatársakkal valósítjuk meg.

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA

Iskolánk a celldömölki járás területén fekszik. A kistérségben csupán 5 település tud teljes intézményi háttérrel biztosítani 14 éves korig fiataljai számára, köztük Ostffyasszonyfa. Iskolánkba több évtizede járnak Csöngéről tanulók, és örömeinkre szolgál, hogy az utóbbi években pápoci, kenyeri, kemenesmihályfai, kemenessömjéni és sárvári gyerekeket is tanítunk. Intézményünket a Klebelsberg Központ Sárvári Tankerületi Központja működteti.

A falu iskolatörténete régmúlra nyúlik vissza. Egy 1596-ban készült feljegyzés alapján a mostani község belterületén épített várban létesítettek először iskolát. 1680-ban a vár pusztulása az iskolára nézve is végzetes volt, ezt követően az ostffyasszonyfaiak Csöngére jártak iskolába. Egy 1862-ből származó írás említi, hogy újra működik iskola a községben. Az addig egyházi iskolák államosítása 1948-ban történt meg. Az 1964-ben kezdődő körzetesítés miatt a csöngői felső tagozatosok is Ostffyasszonyfán tanultak, az alsó tagozat továbbra is működött mindkét faluban.

1975-ben szűnt meg az alsó tagozat összevonása, és alakult ki a nyolcosztályos általános iskola. 1979-től a csöngei tagiskola helyett két alsó tagozatos osztály volt a településen. 1992-ben alakult meg a Petőfi Sándor Általános Művelődési Központ. 1996-ban jött létre Ostffyasszonyfa és Csönge községek intézményfenntartó társulása. 2013. január 1-től iskolánk kivált az ÁMK-ból, önálló intézményként új nevünk: **Ostffyasszonyfa Petőfi Sándor Általános Iskola**.

Iskolánk jellemzője: a nevelésközpontú pedagógiai szemlélet, a tanulók személyiségének, a személyiségükben rejlő képességeiknek minél szélesebb körű kibontakoztatása. Ennek érdekében a következőket kínáljuk tanulóinknak:

- tehetséggondozást szakköri és órai differenciálás keretében,
- a tartósan lemaradók számára felzárkóztatást,
- a részképesség-zavarral küzdő gyermekek számára fejlesztést,
- az alapkészségek tudatos fejlesztését,
- tartalmas kulturális és szabadidős programokat,
- a hagyományok ápolását biztosító rendezvényeket.

Iskolánk főbb törekvései:

- Fontos célunk, hogy a diákok félelem és stressz nélkül tanuljanak, és a szülők biztonságban tudják gyermekeiket.
- Oktatásunkban arra törekszünk, hogy a tehetséges, tanulni vágyó és a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek egyaránt lehetőséget kapjanak tudásuk gyarapítására.
- Programunk szerint német nyelvet tanítunk, valamint szakkör keretében angol nyelv tanítását is tervezzük.
- Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy tehetséges diákjaink tanulmányi, illetve sportversenyeken összemérhessék tudásukat más iskolák diákjaival, ezért a területi versenyek szinte mindegyikén, de több egyéb szervezésű versenyen is részt veszünk. A versenyeken tanulóink évek óta jó eredményeket érnek el, nem egy esetben az országos döntőbe is bejutottak.
- Az iskolai életet szakkörök, házi versenyek és sportbajnokságok, túrázás, táborok, gyermeknap, sportnapok színesítik.
- Az utóbbi években egyre több tanuló érkezik szociális és egyéb hátrányokkal az iskolába. A felzárkóztatásuk és az esélyegyenlőségük biztosítása érdekében heti rendszerességgel felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat tartunk. A problémákkal küzdő családoknak az osztályfőnökök a Családsegítő Szolgálattal karöltve nyújtanak segítséget.
- Iskolánkban négy napközis csoport működik, melyek keretében az alsó tagozatos csoportokban tanítók, a felső tagozatos csoportokban szaktanárok vezetik a tanórákat.
- Iskolánkban a Szülői Munkaközösség gyakorolja a munkánk véleményezésével, a javaslattétellel kapcsolatos jogokat. Kapcsolatunk együttműködő, nyílt és konstruktív.

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

1.1.1. Általános alapelvek, célok, feladatok, eljárások, eszközök

ALAPELV	CÉL	FELADAT	ELJÁRÁS	ESZKÖZ
Iskolánk minden tanulója rendelkezzen a korának megfelelő általános műveltséggel.	Juttassuk tanítványainkat hasznosítható, továbbépíthető általános műveltséghez!	Sajátíttassuk el azokat a szilárd alapokat, melyeket a későbbiekben biztonságosan továbbépíthetnek diákjaink!	Tantárgyi alapkövetelmények elsajátíttatása, szinten tartása	Tankönyvek, oktatási eszközök, médiák
Az intézmény minden tanulójának garantált a neki megfelelő szintű nevelő-oktató tevékenység.	Juttassunk el minden tanuló a képességeinek megfelelő szintre!	Mérjük fel az iskolánkba kerülő tanulók mentális és fizikális állapotát!	Differenciálás, felzárkóztatás, korrekció, korrepetálás, tehetséggondozás	Fejlesztő taneszközök, fejlődésdiagnosztikai eszközök
Minden diák számára biztosított az iskolai tevékenységhez szükséges optimális légkör.	Érjük el, hogy tanulóink számára élmény legyen az iskolába járás!	Folyamatosan frissítsük tanítási módszereinket! Vegyük figyelembe tanítványaink egyéni terhelhetőségét!	Módszertani továbbképzések Versenyek, vetélkedők, szakkörök, túrák	Módszertani folyóiratok, szemléltető eszközök. Játékok, sportszerek
Minden tanulóknak fejlett magyarságtudattal rendelkezik. Alapvető értékeknek tekintjük hazánk hagyományait.	Alsó tagozatban a magyarságtudat kialakítása, felsőben folyamatos fejlesztése	Irodalmi művek, műalkotások, híres személyiségek tevékenysége, személyes példák segítségével a hazaszeretet érzésének kialakítása, erősítése	Tanítási órák, osztályfőnöki órák, kirándulások, közös megemlékezések Méltó megemlékezés nemzeti ünnepeinkről	Irodalmi művek, szemléltető eszközök, filmek
Intézményünkben tudatos környezetvédelmi nevelés zajlik.	Tudatosítsuk tanulóinkban a környezetvédelem fontosságát!	Szembesítsük tanulóinkat a környezetvédelem problémáival!	Közvetlen környezetünk védelme, globális problémák megismerése	Folyóiratok, szakkönyvek
A demokratikus értékrend elfogadása, tiszteletben tartása	Fogadtassuk el tanulóinkkal a demokrácia alapelveit, szükségességét!	Tanulóink felkészítése a demokratikus magatartásra, az egyén és a köz érdekeinek tiszteletben tartására	Tanórák, osztályfőnöki órák, valós és kitalált szituációk értékelése Diákönkormányzati tevékenység	Filmek, irodalmi művek, médiák

1.1.2. Konkrét célok

Az 1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy

- óvja és fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot,
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- tegye fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt,
- az iskola adjon teret a gyermekjáték és mozgás iránti vágyának,
- az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését,
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.

Az 5-8. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy

- folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját a képességek, készségek fejlesztését,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két pedagógiaiilag elkülöníthető periódusra tagolódik,
- vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz,
- vegye figyelembe, hogy 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás,
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket együtt nevelje,
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra,
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel társadalomba való majdani beilleszkedésre.

1.1.3. Konkrét feladatok

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe való fokozatos átmenet biztosítása;
- gyermek/tanulóközpontúság érvényesítése;
- a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése;
- a tanulási kudarcok megelőzése a gyermekek, tanulók hatékony megismerésével, az egyéni képességek optimális, differenciált fejlesztésével;

- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- pozitív megerősítés;
- az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal
- az életkori jellemzők figyelembevétele a tanulási stratégiák megválasztásában;
- az ismeretszerzési vágy, tudásvágy felébresztése;
- önuralom és önfegyelem elsajátíttatása;
- az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok elsajátíttatása;
- elemi munkaszokások kialakítása (pontosság, rend, önkiszolgálás, takarékoság, kötelességérzet, lelkiismeretesség);
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével a koncentráció képességének megalapozása;
- a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése;
- az együttműködés értékének tudatosítása;
- a kommunikációs készségek (írás, olvasás, beszéd, beszédértés) fejlesztése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán előtérbe kerülnek az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat. A legfontosabb pedagógiai folyamatok:

- az átmenet megkönnyítése az iskolai kudarcok csökkentése érdekében;
- mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása, a hatékony tanulási módszerek kialakítása (megfigyelés, lényeglátás, összefüggések felismerése, rendszerezőképesség);
- az önálló ismeretszerzés, -bővítés belső késztetessé alakítása;
- a tanulók tanulási kötelességtudatának, kitartásának, akaraterejének fejlesztése;
- döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása,
- az önismeret formálása;
- a helyes magatartásformák gyakoroltatása;
- a tartalmas emberi kapcsolatok építésére való igény kialakítása;
- a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatása;
- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt;
- a kulturált nyelvi magatartás és a választékos szóbeli kifejezőképesség fejlesztése;

- a kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése;
- nemzeti kultúránk megismerésére, értékeinek tiszteletére, hagyományainak ápolására nevelés;
- az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés;
- a tanulási nehézségekkel küzdők hátrányának csökkentése;
- differenciált eljárásokkal az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatása
- tehetséggondozás, a kiemelkedő teljesítményre képes tanulók segítése;
- a megfelelő önbizalom kifejlesztése;
- az egészséges életvitel kialakítása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az általános iskolában bekövetkező tagozati váltás több tekintetben okozhat nehézséget a tanulóknak. A felső tagozatban szembesülnek először azzal a ténnyel, hogy több tanár tanítja őket, mint azt korábban megszokták. Több tantárgyat tanulnak, nagyobb elvárásoknak kell megfelelniük. Az alsó tagozatos évekhez képest önállóbban kell a mindennapokat felépíteni. A hatékony és önálló tanulás megvalósítása érdekében képessé kell tenni tanítványainkat mind az egyéni, munkára, mind a különböző társas munkaformák során történő együttműködésre.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, az információszerzés és feldolgozás - forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás és új kontextusban alkalmazás - képességének fejlesztésével.
- A tanuló legyen képes önállóan, életkorának megfelelően egyéni tervezéssel tanulni, önellenőrzést végezni.
- Célunk, hogy tanulóink gondolataikat világosan, egyértelműen fogalmazzák meg, ismerjék és alkalmazzák a kommunikációs szabályokat.
- Lényeges az egészséges életvitel, a kulturált viselkedési szokások, a családi életre nevelés, nemek közötti társas kapcsolatok egészséges kialakítása.
- Tudatosítjuk az együttműködés értékét a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- Fontos a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A problémamegoldó képesség kialakítása kiemelt feladat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra. Az órai munka szervezésében egyre nagyobb tere van az önálló ismeretszerzésnek, kutatómunkának. A tehetséggondozást és felzárkóztatást továbbra is a differenciált óraszervezés, a szakkörök, a versenyeztetés segítik.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, tovább fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével megalapozzuk a koncentráció és a relaxáció képességét.
- Folyamatos az egészséges életvitel, a kulturált viselkedési szokások, a családi életre nevelés, a nemek közötti társas kapcsolatok egészséges kialakítása.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Folyamatos a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- Fejlesztendő a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Személyiségfejlesztés

Az alapelvekből következő kiemelt pedagógiai törekvés a tanulók személyiségének széles körű fejlesztése. A gyermekközpontú alapkoncepció és a program követelményközpontú felépítése az alapvető tanulói készségek, képességek és jártasságok fejlesztését szolgálja.

A problémamegoldó gondolkodás kialakítása, az információk értelmezése és feldolgozása

Az iskolához és a tanulókhöz érkező nagy mennyiségű információ értelmezése és feldolgozása, a kialakított kompetenciák (készségek, képességek, jártasságok) működtetése a tehetségek felismerését, gondozását, fejlesztését kívánja meg. Mivel a tanuló ennek a folyamatnak alkotó részese, ezért kreativitása és innovációs törekvései fontos építőköveti a tanítás-tanulás szakaszának.

Egészséges életmódra, családi életre nevelés

A program fontos feladata az egészséges életmódra nevelés erősítése, mely nem egy-egy tantárgy (biológia, testnevelés) kizárólagos feladata, hanem az integráció során beépül valamennyi képzési terület tartalmi, fejlesztési elképzeléseibe. A mentálhigiénés problémák kezelése és megoldása, a családi értékek megőrzésére való törekvés a tanulói tevékenységek fejlesztésének általános eleme.

Környezeti (környezetvédelmi) nevelés

A szűkebb környezet megóvásának készségszintre emelése lehetővé teszi olyan állampolgárok nevelését, akik felelősségteljesen vesznek részt a közügyeinek intézésében, és óvják, ápolják környezetüket.

Pályaorientáció

A program szorgalmazza a teljes képzési időt átfogó, tudatos, megtervezett, a tanulói képességeket maximálisan figyelembe vevő pályaorientációs pedagógiai stratégiát összhangban a kerettanterv követelményeiben megjelölt elvárásokkal.

Szociális ellátások biztosítása

Az iskola által megfogalmazott célok (indulási hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása) a szociális ellátások szintjének kialakítását kívánják meg. Alapvető feladat a szülők igényeinek megfelelően, az iskola társadalmi környezetéhez alkalmazkodva az egész napos ellátások (ügyelet, napközi) és a diákétkeztetés biztosítása.

A pedagógiai hatás:

- a tanított tantárgyak tartalmából,
- az alkalmazott módszerekből,
- az iskolai atmoszférából

adódik a tanórán és a tanórán kívüli tevékenységek során.

A pedagógiai tevékenység eredményességét alapvetően a gyermeki személyiség életkori és egyéni sajátosságai szabják meg. Ezeket a különbözőségeket figyelembe kell venni a nevelési módszerek, a konkrét feladatok meghatározásánál.

Célunk, hogy tanulóink

- különböző személyi adottságaikkal,
- eltérő szintű képességeikkel,
- más-más tapasztalataikkal,
- eltérő mértékű fejlődési ütemükkel összhangban

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink területei:

1. Az értelem kiművelése
2. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok:

- a megismerési vágy és az érdeklődés fejlesztése,
- a felfedezési vágy erősítése,
- a tanulás iránti belső motiváltság kialakítása,
- a továbbtanulási szándék tanulási életprogrammá fejlődésének segítése,
- az önálló ismeretszerzés és a tanulás módszereinek elsajátíttatása,
- a megismerő képességek fejlesztése,
- a tapasztalatai és értelmező tanulás elsajátíttatása.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:

- a testi képességek fejlesztése,
- a kézügyesség fejlesztése,
- az önellátó képesség, viselkedés tevékenységformáinak megismertetése, tudatosítása,
- a zenei, vizuális és irodalmi befogadóképesség fejlesztése,
- az önkifejezési képességek fejlesztése,
- a tehetség kibontakoztatásának segítése.

1.3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A teljes körű egészségfejlesztés során a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesül a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, amely minden rendelkezésre álló eszközzel segíti a tanulók és dolgozók egészségének védelmét s az egészség fejlesztését: a testi, lelki, szociális „jólét” állapotának kialakulását.

1.3.1. Helyzetkép

Gyengeségek:

- a személyes testi és környezeti higiénia fönntartására vonatkozó fejletlen igényszint a tanulók egy részénél,
- orvosi szoba hiánya,
- a kulturált étkezésre vonatkozó belső motiválatlanság,
- megfelelő eszközkészlet, háttéranyag hiánya,
- iskolapszichológus hiánya,
- az egyes szakellátást biztosító intézmények távolsága,
- családok egy részének érdektelensége, rossz szokások berögződése,
- szakképzett tanár hiánya.

Erősségek:

- mozgásra, testnevelésre, sportra alkalmas szabad terület megléte,
- szabadlevegős játékokra, tevékenységre való megfelelő méretű udvar megléte,
- rendszeres orvosi, védőnői ellenőrzés,
- sportkörök működtetése,
- tanórai lehetőségek kihasználása,
- művészeti foglalkozások tartása.

Veszélyek:

- negatív hatások a családban,
- negatív hatások a mikroszociális külső környezetben,
- média által közvetített romboló hatás.

Lehetőségek:

- példamutatás, személyes kötődések erősítése,
- az esetleges pályázati lehetőségek változatlan kihasználása,
- továbbképzések, felvilágosító előadások,
- tervszerű napirendi foglalkozások jobb felhasználása,
- szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása iskolán kívüli szereplők bevonásával.

1.3.2. Alapelveink

- az egészségfejlesztés épüljön be az intézmény mindennapjaiba, tevékenységeibe
- az egészségnevelés legyen személyközpontú és tevékenységközpontú
- alapozzon a szükségletekre
- az egészségmegőrzést élethosszig tartó tanulásként értelmezzük
- komplex formában kezeljük a tudat-, ismeret-, készség- és kompetenciafejlesztést
- egészségfejlesztő tevékenységünk vegye figyelembe a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.

1.3.3. Hosszú távú cél

Egészségfejlesztés:

- korszerű egészségneveléssel,
- prevencióval,
- mentálhigiénés felkészítéssel.

Az egészséges nemzedék felnevelése:

- az egészségvédelem fontosságának tudatosítása,
- az egészséges életmód iránti igény kialakítása, megvalósításának későbbi érvényesítése.

Annak elérése, hogy neveltjeink egészségének kiteljesedése érdekében segítsük

- a társadalmi integrációt,
- a változó terheléshez való alkalmazkodni tudást,

- az önállóság kialakulását,
- az egészségmegőrző szokások terén a fizikai, lelki és társadalmi összhang megteremtését.

1.3.4. Feladataink

- az egészségügyi szolgáltatások megfelelő működtetésére,
- a megfelelő egészségügyi környezet megteremtésére,
- az egészséges táplálkozás lehetőségeinek megteremtésére,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás biztosítására,
- a testi és lelki egészség fejlesztésére, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzésére,
- a baleset-megelőzésre és elsősegélynyújtásra,
- a személyi higiénia területére terjednek ki.

Az iskolai egészségfejlesztés hatékonysága érdekében arra törekszünk, hogy a tevékenység

- mindegyik egészségkockázati tényezőt befolyásolja,
- az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen legyen,
- az iskola minden tanulója részt vegyen benne,
- a teljes tantestület részt vegyen benne,
- bevonjuk a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

1.3.5. A feladat gyakorlati megvalósításának kidolgozott programjai, területei

A megvalósítás színterei:

- tanítási órák
- mindennapos testnevelés
- úszásoktatás: minden tanévben az 5. és 6. osztály számára
- természettudomány óra
- biológia óra
- technika és tervezés óra
- osztályfőnöki óra

Tanórán kívül:

- sportköri foglalkozások
- napközis foglalkozások
- heti legalább 1 óra játékos sporttevékenység
- napi 1 – 1,5 óra szabad levegőn való tartózkodás (játék)
- egyéb sportversenyek, sportfoglalkozások
- tanulmányi séták
- szakkörök
- tanulmányi kirándulások

- vetélkedők
- sportrendezvények
- egészségnevelési projektnap

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- az egészség fogalma
- a krónikus beteg egészsége
- az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk
- a környezet egészsége
- az egészséget befolyásoló tényezők
- szájhygiénia
- a jó egészségi állapot megőrzése
- a betegség fogalma
- megelőzhető betegségek
- a táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- az egészséges táplálkozás
- helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása
- lelki eredetű táplálkozási zavarok
- a beteg ember táplálásának sajátosságai
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- az egészséghez szükséges testmozgás
- a szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában
- a felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában
- gerincvédelem, gerinckímélet
- balesetek, baleset-megelőzés
- a lelki egészség
- önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében
- a két agyfélteke harmonikus fejlődése
- az érett, autonóm személyiség jellemzői
- a társas kapcsolatok
- a nő szerepei
- a férfi szerepei
- a társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs
- a családi élet
- kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek
- a várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére
- a gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez családban, iskolában
- a szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai

- a média egészséget meghatározó szerepe
- médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja
- fogyasztóvédelem
- az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás
- tartós egészségkárosodással élő társakkal való együttélés, a segítségre szorulóknak segítése
- iskola-egészségügy igénybevétele
- az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele - otthoni betegápolás

1.3.6. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülése vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés) alkalmával is tudnak használni.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja: a tanulók segélynyújtói hajlandóságának, empatikus, segítőkész attitűdjének kialakítása, az esetleges félelmek leküzdése. A gyerekek érezzék a segítség fontosságát, épüljön be személyiségükbe.

Kiemelt feladatok:

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- ismerjék a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos célok elérése érdekében támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

- biológia: újraélesztés, vérzések, törések, fulladás, csípések
- kémia: savak és lúgok okozta sérülések, szemsérülések, szén-monoxid mérgezés, egyéb mérgezések, veszélyjelzések, háztartási vegyszerek veszélyei, égési sérülések
- fizika: forrázások, fagyási sérülések, áramütés

- testnevelés: ficam, törés, húzódások, gerincsérülések
 - osztályfőnöki óra: baleset-megelőzés, teendők baleset esetén, iskolai balesetek
 - technika óra: közlekedési balesetek, háztartási balesetek
- az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan az iskolaorvos, védőnő közreműködésével (teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja).
- tanulóink lehetőség szerint bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos és katasztrófavédelmi iskolán kívüli vetélkedőkbe.

1.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei a szaktárgyi órák, az osztályfőnöki órák, a tanórán kívüli foglalkozások, ezen belül kiemelten a napközi, a kirándulás, túra, a szakkörök, előkészítők, a diákönkormányzati munka és a szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyi tevékenyen hozzájárul az egyén (a tanuló) közösségi magatartásának kialakításához, a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztéséhez, véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez, a közösségi szokások, normák elfogadásához, a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve.

A közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával, az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

A közösségfejlesztés területei:

- tanórák
- tanórán kívüli foglalkozások
- diákönkormányzat
- szabadidő

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatunk, hogy minden tanuló

- ismerje meg a társas együttélés azon alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek;

- megismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit;
- sajátítsa el azokat az ismereteket, gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és nemzeti értékeink megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek;
- legyen nyitott, megértő az kultúrák, vallások iránt, becsülje meg ezeket;
- váljon érzékeny környezete állapota iránt;
- kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába;
- szerezzon személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén;
- tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról szabatosan kommunikálni;
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére, mások segítségének elfogadására.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a pedagógus az alábbi módon segíti:

- hozzájárul a közvetlen tapasztalatszerzéshez;
- elősegíti a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel;
- elegendő lehetőséget biztosít a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére;
- megalapozza a nemzettudatot, elmélyíti a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet;
- ösztönöz a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre késztet;
- segítséget nyújt, hogy bátorító, vonzó jövőkép alakuljon ki a tanulóban, amely elősegíti a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését;
- arra irányítja a tanulót, hogy a kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és -kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei állnak;
- fejleszti a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást;
- foglalkozik a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, figyelmet fordít a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre;
- gondoskodik róla, hogy a gyermek átfogó képet kapjon a munka világáról;
- lehetővé teszi, hogy az alkalmazott munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

Tanulóink személyiségének harmonikus fejlesztése a szülők és a pedagógusok aktív együttműködésével valósul meg. Az együttműködés alapja a kölcsönös bizalom és tapintat, a partnerség és a jó munkakapcsolat, az egymás iránti megbecsülés és tisztelet.

Az együttműködés formái:

fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet, nyílt nap, egyéni beszélgetés, írásbeli tájékoztatás (körlevél, ellenőrző bejegyzései), telefonbeszélgetés, előadások szervezése, közös programok, alapítvány, tanulók szállítása tanulmányi- és sportversenyre.

1.5. A PEDAGÓGUS HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok munkarendjét az iskola szervezeti és működési szabályzata rögzíti.

Kötött munkaidejükben elvégzendő feladataik a következők:

- a tanítási órák megtartása,
- a munkaközösség-vezetői feladatok ellátása,
- osztályfőnöki feladatok ellátása,
- iskolai sportköri foglalkozások, szakkörök vezetése,
- differenciált képességfejlesztő foglalkozások (korrepetálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás, előkészítők stb.) megtartása,
- egyéni munkarendben tanuló diák felkészítésének segítése.

A munkaidő fennmaradó részében az alábbi feladatokat látják el:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók írásbeli beszámolóinak javítása, értékelése,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése,
- tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása,

- kísérletek összeállítása,
- dolgozatok, feladatlapok összeállítása,
- a tanulmányi versenyekre történő felkészítés,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- a tanulók, gyermekek felügyelete,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- a pótlékkal elismert feladatok (osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok) ellátása a feladattal terhelt órát meghaladó részében,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- részvétel az intézmény belső szakmai ellenőrzésében,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- Feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira.
- A helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

- Kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére, vezetésére: napló, törzskönyv, bizonyítványok, stb.
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet.
- Kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, a szülői munkaközösséggel, az osztály diák-önkormányzati képviselőivel.
- Biztosítja az osztály képviselőinek a diák-önkormányzati megbeszéléseken való részvételét.
- Folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal.
- Az osztályozó értekezletet megelőzően legalább 3 nappal bejegyzi javaslatát a tanulók magatartás és szorgalom jegyére.
- Előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását.
- Részt vesz osztálya műsorának, a munkatervben osztálya számára meghatározott ünnepi műsorának, stb. előkészítő munkálataiban, lebonyolításában.
- Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.
- Segíti osztálya tanulóinak a középfokú tanulmányokra történő jelentkezését.
- Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását.
- A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírhatja a tanulókkal.
- Hetente ellenőrzi a napló haladási és osztályozó részének állapotát, a hiányosságokat jelzi az illetékes pedagógusnak.
- Figyelemmel kíséri a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, 3 napon belül igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket.
- A házirendben leírtak szerint figyelemmel kíséri a tanulók késését, szükség esetén értesíti a szülőket.
- Értesíti a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, vagy súlyos fegyelmi vétsége esetén.
- Az SZMSZ előírásai szerint értesíti a tanulók szüleit az igazolatlan hiányzásról, ha a tanuló bukásra áll, valamint a 200 órát meghaladó éves hiányzás esetén.

- Az osztályozó értekezletet napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

1.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

1.6.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényű gyermekek foglalkoztatása iskolánkban integráltan történik. Sajátos nevelési igényűnek az a gyermek számít, aki erről érvényes szakértői véleménnyel rendelkezik.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A helyi igényeket felmérve, valamint intézményünk személyi és tárgyi adottságait, feltételeit tekintve iskolánk az alábbi sajátos nevelési igényű gyermekeket tudja fogadni:

- tanulási zavart: dyslexiát, dysgraphiát, dyscalculiát mutató gyermekeket,
- beszéd fogyatékos gyermekeket,
- enyhe értelmi fogyatékos gyermekeket.

Az iskola teljes integrációt tud biztosítani a fent felsorolt sajátos nevelési igényű gyerekek számára. Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát a másságot is elfogadva.

Az átlagos osztálylétszám számításánál a sajátos nevelési igényű tanulót kettő vagy három főként vesszük figyelembe a szakvélemény alapján.

A nevelő-oktató munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A tanköteles korú sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának során a legfontosabb figyelembe veendő szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés megváltozása,
- sajátos tanulási képességek,
- egyéni szükségletek.

Célok:

- a sajátos nevelési igényű / tanulásban akadályozott / tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés és kognitív funkciók terápiás jellegű korrekciójával,
- differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás habilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása az életkor és osztályfok figyelembe vételével.

Pedagógiai alapelvek:

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van.
- Szükség szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni.
- A nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek.
- Az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.
- Az SNI tanuló értékelése az egyéni fejlődési ütem, az egyéni különbségek maximális figyelembevételével történik. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előremutatóan kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet.

Ezen túl érvényesíteni kell az alábbi elveket:

A prevenció elve:

Iskolába lépéskor mérést végzünk azért, hogy megtudjuk, kik azok a gyerekek, akiknek egyéni fejlesztésre van szükségük. A részképességzavarok korai felismerése azért fontos, mert terápia hiányában megakadályozza az olvasás – írás elsajátítását.

Ilyen részképességzavarok:

- gyenge hangmegkülönböztető képesség ,
- hallási figyelem zavara,

- rövid távú akusztikus és vizuális emlékezet zavara,
- vizuális észlelés fejletlensége,
- taktilis, kinezetikus észlelés fejletlensége,
- téri vizuális integráció hiánya,
- testséma zavara,
- jobb-bal megkülönböztetés nehézsége,
- vizuomotoros koordináció zavara.

Azokat a tanulókat, akiknek a prevenció nem elégséges, szakértői vizsgálatra küldjük.

A rehabilitáció elve:

A sajátos nevelési igényű tanulók állapotának megfelelő fejlesztő foglalkozások és a szükséges eszközök biztosítása – a fejlesztő munka eltér a hagyományos pedagógiai tevékenységtől. Az elméleti felkészültség mellett nem nélkülözheti az e célra kidolgozott módszereket és eszközöket. A foglalkozások során olyan alapkészségeket fejleszt, amelyek a gyerek iskolai teljesítményéhez szükséges képességek, készségek kialakulását szolgálják, hogy minél zökkenőmentesebb legyen az iskolai tanulás. A fejlesztő munka egyik fő célja, hogy a tanulók meglévő hátrányai ne szélesedjenek, hanem az évek előrehaladtával a lemaradásuk minél kisebb legyen, és közelítsen az adott évfolyam követelményeihez.

Iskolánkban a tanítási órákon ugyanazt a tananyagot tanítjuk a sajátos nevelési igényű tanulóknak is, de mivel ők lassabb tempóban dolgoznak, több időt biztosítunk számukra. Az alkalmazott módszerek meghatározzák a sajátos nevelési igényű tanulók sikereit.

Az integráció elve:

A tanuló teljes időtartamban az osztálytársaival együtt tanul, így nagyobb esélye van a sikeres szocializációra.

Iskolánk mindent megtesz a sikeres integrációért. Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az SNI tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybevételét, differenciált órászervezéssel az egyéni képességek kibontakozását. A képességek fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. A differenciálást, az aktív tanulói magatartást részesítjük előnyben.

A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,

- a módszerek és a tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkor pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően.

Az iskola az alábbiakat biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekeknek:

- Szükség esetén (szakértői és intézményvezetői döntésre) egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnel hosszabb időt is engedélyezhet.

- A tanulót az intézményvezető szakértői javaslatra egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól felmentheti. /A tanulónak a mentesített tantárgyak óráin is részt kell vennie, szintjének, képességeinek megfelelően differenciált foglalkoztatásban részesülve./

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében a meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat.

A tanórai és a tanórán kívüli fejlesztés kiemelt területei:

Az anyanyelvi fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a pontos diagnózis, a megfelelő fejlesztési szempontok és módszerek kiválasztása, a vizsgálatok szakszerű elvégzése,

- a testséma biztonságának kialakítása,

- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,

- a balról-jobbra való haladási irány rögzítése,

- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,

- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,

- az auditív és vizuális diszkrimináció és emlékezet fejlesztése,

- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző vagy dyslexia prevenciós módszerrel, az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,

- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,

- grafomotoros fejlesztés,

- a helyes ejtés, a fonémahallás fejlesztése,

- hang- és betűegyeztetési gyakorlatok,

- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek,

- könyvtárhasználat, számítógép, internet használata.

A matematika fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

A művészetek területén kiemelt szerepet kap:

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd, a téri orientáció fejlesztése,
- a mozgás-ritmus-beszéd koordináció fejlesztése,
- grafomotoros fejlesztés,
- szenzomotoros fejlesztés.

A mozgásfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- nagymozgások fejlesztése,
- rugalmasság fejlesztése,
- statikus, átmeneti és dinamikus egyensúly,
- ellentétes végtagmozgás fejlesztése,
- testséma, téri orientáció,
- ritmusfejlesztés,
- szerialitás,
- emlékezet,
- mozgásutánzás,
- finommotorika fejlesztésének előkészítése.

A személyiségfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, énkép erősítése,

- az önbizalom erősítése,
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése,
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása,
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejlesztése,
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása.

Az élő idegen nyelv tanítása során kiemelt szerepet kap:

- a játékoság,
- mondókák, énekek, népi játékok tanítása,
- az adott nyelvet beszélő népek hagyományainak megismerése,
- beszédszándék, beszédértés, beszédkésztség fejlesztése.

Módszerek:

- differenciálás a tananyag tartalmában, felosztásában, szintjeiben;
- csoport-, páros, egyéni munkaforma megválasztása a feladatnak megfelelően;
- a számonkérés típusa: szóban, írásban
- tanórán kívüli speciális megsegítés, egyéni fejlesztés szakember által egyéni fejlesztési terv alapján.

Kiemelt nevelési feladataink a sajátos nevelési igényű tanulók esetében: az önértékelés és önbecsülés kialakítása, a kudarcűrő képességének erősítése, az önállóságra szoktatás.

Fontos, hogy az osztály tanulói elfogadják tanulótársuk másságát, jó szintű toleranciával rendelkezzenek.

Fel kell ismerni, hogy az érintett tanulónak melyek a jól fejlett, jól működő képességei, és ezeknek teret kell adni, hogy sikerei előre vigyék személyiségét.

1.6.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek. A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első óvodás-iskolás években és a családi háttérben keresendő. A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individuum.

A fejlesztő foglalkozások szervezése a szakértői vélemények korrekciós javaslatai alapján, személyre szabott egyéni fejlesztési terv szerint történik. A fejlesztések részletes leírása az egyéni fejlesztési tervekben található.

Szervezeti formái:

- A szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.
- Az egyes részképességek fejlesztésének időtartamát a tanuló egyéni szintje és fejlesztési üteme határozza meg.
- A fejlesztési munka hatékonyságát segítik az osztályfőnökkel, szaktanárokkal történő megbeszélések.
- A differenciálás egyénre szabott.

Ütemterv, fejlesztéshez:

Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása

Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések, értékelések, tájékoztatás a szülők felé

Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések

Június: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálattal és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások,
- egyéni foglalkozások,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése,
- szakkörök,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, - szünidei programok),
- a szülőkkel való együttműködés,
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A gyerekek túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje attól függ, hogy a gyermek milyen fejlettségi szinten kezdi meg tanulmányait az első évfolyamon, és a

továbbiakban milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkezik a tanuláshoz és egyéb ismeretszerzéshez. Ezt legoptimálisabban a kisiskolás korban lehet kialakítani.

A tanulási kudarcok, lemaradások okai:

- iskolaéretlenség,
- tartós hiányzás,
- helytelen tanulási szokások kialakulása,
- segítő, nyugodt családi légkör hiánya,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség,
- tanulási zavar,
- sajátos nevelési igény,
- helytelen napirend.

A felzárkóztatás célja:

- a környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály-, illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése,
- készségek, képességek fejlesztése,
- a napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése,
- valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása,
- viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében,
- pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek:

A felzárkóztató programok, eljárások, módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől. Ezek a következők:

- szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban,
- folyamatos együttműködés a szülőkkel,
- a tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése, a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése,

- pedagógiai szakszolgálat igénybe vétele,
- kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal, illetve a családsegítő szolgálattal.

A program eredményességének értékelési módszerei:

- a tanuló előmenetelének ellenőrzése az osztálynapló alapján,
- osztályfőnökök és szaktanárok rendszeres beszámolója,
- szóbeli, írásbeli ellenőrzés.

Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben:

- Differenciálunk a tananyag tartalmában, felosztásában, szintjeiben.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti. Fokozottan figyelünk arra, ha a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosásával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátításához. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését.
- A felmérő feladatait a tantervi követelmények alapján állítjuk össze. Az értékelés azonos norma szerint történik.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek

Az iskolai sikertelenség megelőzését, illetve csökkentését segítő pedagógiai feladatok és tevékenységek célja:

- szeretetteljes, elfogadó légkör megteremtése,
- közvetlen és folyamatos kommunikáció az intézményvezető, a pedagógusok és a tanulók között,
- az eredményes tanuláshoz szükséges környezeti és személyi feltételek megteremtése,

- tanórai differenciálás, a páros vagy csoportos munka gyakorlása a tanulók együttműködési képességének, szociális érzékének fejlődése érdekében,
- a képességeknek megfelelő, egyértelmű követelménytámasztás, következetes ellenőrzés, értékelés,
- segítségnyújtás a tanulóknak a nehéz élethelyzetekből való kilábalásban (pl. váratlan élethelyzetek, családi vagy egészségügyi problémák esetén),
- HHH, SNI, BTMN tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, valamint külső szakemberek – logopédus, pszichológus – közreműködésével.

Intézményünkben a felzárkóztatást segítő foglalkozások:

1. Tantárgyi felzárkóztató foglalkozások

A tanulásban önhibáján kívül lemaradt tanulók lehetőséget kapnak a felzárkóztató foglalkozásokon hiányaik pótlására.

2. Napközis tanórai foglalkozás

Szükség esetén az osztályfőnök is javasolhatja a tanuló beíratását.

3. Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozás

A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján sajátos nevelési igényű tanulóként nyilvántartott gyermekek a szakvéleményben foglaltaknak megfelelően képességfejlesztő foglalkozásokon vesznek részt. Egyéni fejlesztési tervek alapján végezzük e tanulók felzárkóztatását, fejlesztését.

4. Fejlesztő foglalkozások

A pedagógiai szakszolgálatok szakvéleménye alapján az abban javasolt óraszámokban fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTMN) fejlesztő pedagógus irányításával.

1.6.3. Kiemelten tehetséges tanulók

A tehetség felismerése ugyanúgy a pedagógus illetékességi körébe tartozik, mint a rászorultságé, és legalább akkora körültekintést igényel, ugyanis a tehetség elhanyagolása és túlértékelése egyaránt a személyiség torzulásához vezethet. Tekintettel kell lenni arra, hogy a tehetség alacsonyabb életkorban differenciálatlan, a magas intellektusú gyermek adott esetben minden tantárgyban jól teljesít, továbbá arra, hogy a kiemelkedő tehetség ritka. A kiemelten tehetséges tanulókkal való foglalkozás célja felfedezni a gyermekek speciális képességeit s azokat az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni.

Alapelvünk, hogy idejekorán bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez.

Feladataink:

- a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhessük fejlesztésüket,
- a felismert tehetség fejlesztése, ösztönzése, kibontakoztatása az önmegvalósítás jegyében,
- az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül.

A tehetség, illetve képesség iránya szerinti megvalósítási területek:

- A tantárgyi, tanórai differenciálás tartalmazzon olyan elemeket, amelyek túlmutatnak az aktuális követelményeken, illetve tananyagon; tegye lehetővé a tanóra a tanulói problémafelvetést, a pedagógus figyeljen fel a jó eredményre vezető, de nem szokványos megoldásokra; a kiemelkedően teljesítő tanulók kapjanak többlet feladatokat, amely által elmélyültebben foglalkozhatnak egyes tananyagrészekkel (projekt, gyűjtő- és kutatómunka, kiselőadás, prezentáció stb.).
- A tehetséggondozás kiemelt ösztönző területe a tanulmányi versenyeken való részvétel; a versenyekre történő nevezésre a tanítók, szaktanárok vagy a szülők tesznek javaslatot, a javaslatokat iskolai szinten egyeztetjük.
- Az iskola a tantárgyi tehetséggondozáson túl olyan egyéb foglalkozásokat szervez, illetve olyan szabadidős programoknak ad helyet, időt és infrastruktúrát, amelyek lehetőség szerint felölelik a tehetségterületek összességét, így teremtve meg a tantárgyakhoz nem köthető tehetség kibontakoztatásának feltételét.

Tanórán kívüli területek:

- szakkörök,
- tanulói pályázatok,
- tehetséggondozó versenyek,
- sportversenyek,
- vetélkedők,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- középiskolai előkészítők,
- sportkörök,
- könyvtári foglalkozások.

Intézményünk arra törekszik, hogy minél szélesebb körben vonjon be olyan partnereket, akik magas színvonalú szakmai tudásukkal, elkötelezettségükkel eredményesen tudják fejleszteni tehetséges tanulóinkat.

1.6.4. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók

Az iskolai gyermekvédelem a jelzőrendszer szerepét tölti be, hiszen a gyerekek minden problémája azonnal érzékelhető: pl. éhség, fáradtság, elhanyagoltság, szorongás, agresszivitás, stb. A tünetek alapján kiszűrhetők a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulók.

Hátrányos helyzetű gyermekek azok, akiknek alapvető szükségletkielégítési lehetőségei korlátozottak. Családja szűkebb társadalmi környezete az átlaghoz képest negatív eltérést mutat elsősorban szociális, kulturális téren.

Veszélyeztetett gyermekek azok, akiknek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja.

A nevelési – oktatási intézmény gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenysége magába foglalja:

- a családdal, a szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét,
- a diákönkormányzat segítségét, bevonásukat a döntéshozatalba, az iskolai munka tervezésébe,
- a tanulói jogok megismertetését, a véleménynyilvánítás lehetőségét,
- a tanuló személyi jogainak tiszteletben tartását,
- tájékoztatást a jogok gyakorlásához szükséges eljárásokról.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák segítik:

- a módszerek helyes megválasztása első osztályban,
- egyéni foglalkozások, korrepetálások az indulási hátrányok csökkentésére
- konzultáció a tanulási problémákról, segítségadás,
- pótló, helyettesítő, korrigáló nevelés,
- tehetséggondozás,
- pályaválasztás segítése,
- táborozások, kirándulások, országjárások,
- bemutatókon való részvétel,
- a napközi otthon igénybevételeire való motiválás,
- táborozási hozzájárulások.

A nevelő – oktató intézmények gyermekvédelmi tevékenységéért alapvetően az intézmény vezetője felel, de a tantestület minden tagjának, különösen az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős feladata.

A pedagógusok és az osztályfőnökök feladata:

- a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása,
- a hátrányos helyzet okainak feltárása,
- a tanulók személyiségének fejlesztése, megfelelő életszemlélet kialakítása,
- a gyermek veszélyeztetettségének felismerése, jelzése,
- a veszélyeztető tényezők feltárása,
- segítségnyújtás a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség megszüntetésében.

Az igazgató feladata:

- jelzési kötelezettség veszélyeztetettség esetén,
- együttműködés a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szervekkel.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

a., Az intézmény valamennyi gyermekére:

- általános prevenciós tevékenység,
- mentálhigiénés programok szorgalmazása,
- kapcsolattartás a diákönkormányzattal,
- szociális ellátások számbavétele,
- minden esetben a gyermekek érdekeinek képviselése.

b., A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekekre:

- felmérés készítése az osztályfőnökök közreműködésével, nyilvántartásba vétel, a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, javaslattétel, egyeztetés a gyermekjóléti szolgálattal,
- az érintett tanulók tanulmányi előmenetelének és szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérése,
- tanácsadás tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak,
- fegyelmi eljárásokban való részvétel,
- szociális ellátások számbavétele.

Az iskolai gyermekvédelem célja a PREVENCIÓ, a gyerekek hátrányos helyzetének csökkentése, segítségnyújtás a veszélyeztetettség megszüntetésében, a szakemberekkel való együttműködés.

A segítő tevékenység formái

- a család szociális helyzetének javítása érdekében a törvény által nyújtott pénzbeli és természetbeni juttatásokhoz való hozzáférés segítése (rendszeres gyermekvédelmi támogatás, étkezési támogatás, iskoláztatási támogatás),
- a veszélyeztetett és hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítése – esetkezelés, prevenció – szakemberek bevonásával,
- az alapellátás keretén belül a gyermekek családjának támogatása az érintettek bevonásával, problémamegoldási alternatívák keresése,
- a szülőkkal személyes, bizalmi kapcsolat kialakítása, mely lehetővé teszi a nevelési eszköztár kibővítését, hogy a család normakövető egységgé fejlődhessen,
- rendszeres konzultáció a szülőkkal és a gyermekekkel,
- tájékoztatás nyújtása a lehetséges kedvezményekről,
- az igazolatlan hiányzás figyelemmel kísérése s a törvényes lépések megtétele,
- az intézmény nevelési programjának – a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok keretein belüli – támogatása (pl. egészségnevelés, drogprevenció, bűnmegelőzés stb.),
- a továbbtanulás támogatása, együttműködés a 8. évfolyam osztályfőnökével és a szülőkkal,
- az újonnan érkező gyermekek iratanyagának kezelése, és a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság iskolakijelölő és kontroll vizsgálatának koordinálása.

A 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 10.§-a a veszélyeztetett tanulókkal folyó munka könnyítésére iskolai szociális munkás jelenlétét írja elő. A segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókra. Az a tanuló tartozik ebbe a körbe, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes alatti, vagy a megelőző tanév átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat.

Együttműködés külső szervezetekkel

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a feltárás, segítségnyújtás munkálatai során együttműködést kezdeményez és tart fenn

- az osztályfőnökökkel,
- az önkormányzatokkal és azok képviselőivel,
- a gyámhivatalokkal, ügyészi, rendőri szervekkel és szakembereikkel,
- a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgálatokkal és szakembereikkel,
- az egészségügyi szervezetekkel és szakembereikkel,
- a gondozásba bevont egyéb szolgálatokkal (nevelési tanácsadók, családsegítők, alapítványok, egyesületek, drogambulancia, gyermekek átmeneti otthona, ifjúsági lelkisegély telefonszolgálat, stb.),
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságokkal.

1.7 AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE

A tanuló jogait az intézmény döntési folyamataiban való részvételével kapcsolatban a köznevelésről szóló törvény 46. §-a részletezi. Ezek érvényesítését – amennyiben kizárólag rá vonatkozik – egyénileg (illetve szülője útján), más esetben a diákönkormányzat útján gyakorolhatja.

Ha a jogszabály a tanulói jogokat illetően a „kérelmére” fordulattal él, azt a tanuló (szülője) írásban nyújtja be, amelyre az igazgató írásban válaszol.

Ha a tanulók csoportját vagy összességét érintő döntésről van szó, a tanuló a diákönkormányzat útján gyakorolja jogát. A diákönkormányzatot megillető jogokat a szervezeti és működési szabályzat részletezi.

Az iskolai diákönkormányzat döntési hatáskörei:

- döntés a diák-önkormányzati tájékoztatási rendszerről,
- diákönkormányzatot segítő nagykorú személy felkérése, megbízása a diákönkormányzat képviselével,
- döntés iskolai tájékoztatási rendszer (iskolaújság) szerkesztősége tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról,
- döntés saját működésének kérdéseiről, hatáskörei gyakorlásáról és a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- döntés egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzat a döntési hatáskörébe tartozó ügyekben köteles véleményt kérni a nevelőtestülettől.

1.8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

1.8.1. A szülőkkel való kapcsolattartás

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése. Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és őszinteség.

Az iskola az éves munkatervében foglalt időszakban – tanévenként két alkalommal – osztályszintű szülői értekezletet tart, amelyen az osztályfőnök tájékoztatást ad az osztályt érintő feladatokról,

tapasztalatokról, az osztály neveltségi szintjéről, illetve meghallgatja, szükség esetén továbbítja a szülői felvetéseket, javaslatokat. Indokolt esetben a tervezettnél több, továbbá nem feltétlenül osztályhoz kötött, tematikus szülői értekezlet is összehívható; ezt kezdeményezhetik a szülők, az osztályfőnökök és az igazgató.

A szervezeti és működési szabályzatban rögzített fogadóóra a szülők egyedi, négy szemközti tájékoztatására szolgál gyermekük előrehaladásáról.

Az iskola írásban tájékoztatja a szülőt minden olyan esetben, amikor a jogszabály a tájékoztatásnak ezt a formáját írja elő, így különösen a félévi és az év végi eredményekről, a tanuló érdemjegyeiről, hiányzásáról, magatartásáról és szorgalmáról, a tanulói jogviszonyt érintő döntésekről, a következő tanévben szükséges taneszközökről, felszerelésekről és más fontos intézkedésekről.

Az ugyancsak az éves munkatervben meghatározott időpontban megrendezett nyílt nap közvetlen bepillantást enged a szülők számára az iskolai életbe, a tanórai munkába. A nyílt napot úgy szervezzük, hogy a szülők számára ne csak a megfigyelést tegye lehetővé, hanem a konzultációt is a pedagógusokkal, az iskola vezetőivel.

A szülői munkaközösség osztályonként megválasztott tagjaival az osztályfőnökök, a munkaközösség egészével az igazgató tart közvetlen kapcsolatot. A szülői munkaközösséget (szülői szervezetet) megillető jogokat a szervezeti és működési szabályzat részletezi.

Az együttműködés elvei, formái:

- a szülők részéről:

- őszinte véleménynyilvánítás,
- együttműködő magatartás,
- nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása,
- aktív részvétel az iskola rendezvényein,
- érdeklődő, segítő hozzáállás.

– az iskola, a pedagógusok részéről:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése,
- rendszeres, folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- tervezett és rendkívüli szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- írásbeli tájékoztató,
- egyéni beszélgetés,
- családlátogatás,
- pályaválasztási tanácsadás,
- közös kirándulások, közös rendezvények, programok.

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése egy-egy osztály és a családok részére,
- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részére.

1.8.2. A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái

A tanuló kérdésével, problémájával, javaslatával tanárát, elsősorban osztályfőnökét szóban vagy írásban bármikor megkeresheti, szaktanárától, az iskola vezetőitől tájékoztatást kérhet. A megkeresésre mindenkor érdemi választ kell adni.

A tanulókat és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A tanulók csoportját, egészét érintő kérdésekben a diákönkormányzat jár el, az általa közvetítettekre az előző bekezdésben foglaltak érvényesek. A diákönkormányzatot segítő pedagógus havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

1.8.3. Kapcsolattartás a külső partnerekkel

Az iskolai munka és a napi feladatok eredményes megoldása érdekében állandó munkakapcsolatban állunk a következő intézményekkel:

- A Klebelsberg Központ Sárvári Tankerületi Központjával,
- Ostffyasszonyfa Község Önkormányzatával,
- Csöngye Község Önkormányzatával,
- a járás oktatási intézményeivel, szakmai munkaközösségeivel,
- a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményeivel,
- a szakmai szolgáltató szervezetekkel,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetekkel,
- az iskola-egészségügyi szervezettel,
- a helyi művelődési központtal,
- az iskolát támogató alapítvány kuratóriumával.

A kapcsolattartás rendjét a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

1.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYZATA

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja

A vizsgaszabályzat célja, hogy pontosan rögzítse a tanulmányok alatti vizsgák formáit, a szabályzat hatályát, a vizsgák általános szabályait.

1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- az osztályozó vizsgákra,
- a különbözeti vizsgákra,
- a javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed

- az intézmény valamennyi tanulója,
 - aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
 - akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
 - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő,
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.3. A vizsgák általános szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák követelményei megegyeznek az adott tantárgy helyi tantervében meghatározott követelményekkel. A tantárgyankénti- és évfolyamonkénti követelményeket a helyi tanterv melléklete tartalmazza. A vizsgák időpontjáról a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt.

Írásbeli része van a vizsgának, ha a tanterv, illetve a tanmenet az adott tantárgy beszámoltatási, értékelési eszközei között dolgozatot szerepeltet.

A tanulmányok alatti vizsgán – egyazon vizsgaalkalmon belül – biztosítani kell a javítás lehetőségét, ha az eredetileg kapott vizsgatémára adott felelet nem lenne elégséges szintű.

Ezen túlmenően a vizsgáztató – akár az írásbeli, akár a szóbeli beszámoltatás részeként – meggyőződik arról, hogy a tanuló rendelkezik-e azokkal az adott tanévre a helyi tantervben előírt ismeretekkel, készségekkel és képességekkel, amelyek birtokában tanulmányait magasabb évfolyamon folytatni tudja.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

A vizsgára a tanulót a szülő jelentkezteti és készíti fel.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során bármikor lehet szervezni. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat. A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

1.10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

1.10.1. Az első évfolyamba lépés feltételei

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.

Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé.

A gyermeke iskolába lépéséhez szükséges fejlettségének megállapítása céljából a szülő is kezdeményezhet szakértői bizottsági vizsgálatot.

Az iskola intézményvezetője a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása céljából a szakértői bizottság vizsgálatát kezdeményezheti, ha:

- a szülő nem ért egyet a kiállított óvodai igazolással vagy a szakértői bizottság döntésével, és arról az iskola intézményvezetője tudomást szerez, feltéve hogy a kérdésben a szakértői bizottság korábban nem hozott döntést,
- szükséges a gyermek sajátos iskolai nevelésben-oktatásban való részvételéről döntenie és arra az óvoda javaslatot tesz, vagy a szülő kéri, és e kérdésben a szakértői bizottság korábban nem hozott döntést.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az a szülő vagy törvényes képviselő, aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeket kellő időben az óvodába, illetve az iskolába nem íratja be, továbbá az a szülő, aki nem biztosítja, hogy súlyos és halmozottan fogyatékos gyermeke a fejlődését biztosító nevelésben, nevelés-oktatásban vegyen részt, szabálysértést követ el.

Az iskolában felvételi eljárás nincs.

Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra a kormányhivatal által meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon teszi közzé az iskola: az óvodában, az iskolában, az iskolai honlapon.

A szülő az első évfolyamra történő beiratkozáskor köteles bemutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolványt (lakcímkártyát)
- iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást, amely lehet: iskolaérettségre vonatkozó óvoda vagy szakszolgálat által kiállított véleménye, sajátos nevelési igényű gyermek esetében Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

Felvételi eljárásrend

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (kötelező felvételt biztosító iskola).

A szülőt továbbra is megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga, amellyel élve gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát, kollégiumot.

Amennyiben a kötelezően felvett gyerekek után az intézmény férőhellyel rendelkezik, akkor az EMMI rendelet 24.§ (5) bekezdése alapján vehet fel tanulót.

Az iskola intézményvezetője a felvételi eljárásban a felvételtől, tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz.

Az iskola intézményvezetője köteles értesíteni a felvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással.

Helyhiány miatt történő elutasító döntés esetén a gyermek a körzetes iskolában kezdheti meg tanulmányait.

Jogorvoslati eljárás

Az intézményvezető által hozott döntés ellen a szülő jogorvoslati lehetőséggel élhet. A szülő jogszabálysértésre vagy érdeksérelemre hivatkozással nyújthat be kérelmet a kézhezvételtől számított 15 napon belül. Az eljárást megindító kérelmet a Sárvári Tankerületi Központ igazgatójának címezve, az elsőfokú döntést hozó intézménybe kell benyújtani. A benyújtott kérelmet a Tankerületi Központ a beérkezéstől számított 21 napon belül köteles elbírálni.

1.10.2. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon

Tanulói jogviszony átvétel útján is keletkezhet. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik.

Magasabb évfolyamra érkező tanuló átvételét, amennyiben állandó lakhelye vagy tartózkodási helye az iskola felvételi körzetében van, biztosítani kell. A tudásszint mérése (magyar, matematika, idegen nyelv) a tanulót fogadó pedagógus, illetve pedagógusok feladata.

Amennyiben a tanuló más tanterv szerint tanult, felzárkóztatásáról a szülőnek is gondoskodnia kell.

A felvételtől, átvételtől, ill. az elutasításról – az egyedi körülmények mérlegelése alapján – az intézményvezető dönt.

1.10.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben rögzített követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.

- A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

- Ha a tanuló a 2-8. tanév végén legfeljebb három tantárgyból kapott "elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

- Amennyiben a tanuló háromnál több tantárgyból kap elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

- 1-3. évfolyamon a tanuló idegen nyelvből sem évfolyamismétlésre, sem javítóvizsgára nem utalható.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 4-8. évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

- A sikeresen elvégzett évfolyam csak az első évfolyam esetén ismételhető meg. Ezt a szülő kérésére az iskola intézményvezetője engedélyezi. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie ha:

- az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

- az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse

- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott - a nevelőtestület javaslata alapján tehet osztályozóvizsgát

- egyéni munkarendes volt.

Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Ebben az esetben az Oktatási Hivatalnál kell az eljárást lefolytatni.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és egyéni munkarendes tanuló esetében minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tenni.

Az első évfolyamon a közoktatási törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre a szülő beleegyezése nélkül, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

2.1 A KERETTANTERV

Iskolánk a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet alapján készült „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára” és „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára” megnevezésű kerettantervet alkalmazza az alábbiak szerint. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésére, oktatására a Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4. évfolyam és a Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 5-8. évfolyam elnevezésű kerettantervet alkalmazzuk. A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Élő idegen nyelv				2
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra			1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Élő idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Etika	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret	1			
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Közösségi nevelés (osztályfőnöki)</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

2.2 A HELYI TANTERV ÓRASZÁMAI

A kerettantervek óratervi óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbiak szerint.

A magyar nyelv és irodalom tantárgyat csak első osztályban alkalmazzuk, második osztálytól külön magyar irodalom és magyar nyelv tantárgyak találhatók a helyi tantervünkben.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1			
Irodalom		4	3+0,5	3+1
Magyar nyelv		3+1	2+0,5	2
Német nyelv	+1	+1	+1	2+1
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra			1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Teljes óraszám	24	24	24	25

Jelmagyarázat: *piros színű óraszámok: szabadon tervezett órakeret*

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

Óraterv a helyi tantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Irodalom	2	2+0,5	2	2
Magyar nyelv	2	2	1+1	1+1
Német nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4+0,5	3+1	3+1
Etika	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

Jelmagyarázat: *piros színű óraszámok: szabadon tervezett órakeret*

2.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Kollégáink szívesen tanítanak korszerű és segédletekkel komplexen ellátott tankönyvcsalád példányaiból. Iskolánk előnyben részesíti a tantervi előírásokhoz legjobban igazodó kiadványokat. Figyelmet fordítunk arra is, hogy a tartalom és a „használatosság” arányban álljon a kiadvány árával. A különböző szakterületeken nagymértékben eltérő a kínálat, ettől is függ a tanári mozgástér.

A munkaközösségek megbeszélik a választást, egységesen döntenek, és minden osztályban ugyanazt a tankönyvcsaládot rendelik meg. A tanításra kiválasztott és megvásárolt tankönyvet lehetőség szerint nem váltjuk fel más kiadványra, felmenő rendszerben a további évfolyamokon is ugyanazt a tankönyvet használjuk.

Az igazgató a tankönyvfelelős által készített tankönyvrendelést a következő szempontok figyelembe vételével hagyja jóvá:

- A tankönyv alkalmas a helyi tantervben az egyes évfolyamokra és tantárgyakra meghatározott tartalmak elsajátítására.
- A tankönyvválasztás biztosítja az egyes évfolyamok közötti koherenciát.
- A tankönyvek alkalmasak több éves használatra.
- A tankönyv szerepel a hivatalos tankönyvlistán, így módon az érintettek számára ingyenesen biztosítható.

Az egyes tantárgyakhoz, műveltségi területekhez szükséges tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásában a fentiekhez hasonló elveket követünk azzal a prioritással, hogy a segédlet, eszköz segíti az IKT-alapú tanóra szervezését, az IKT-alapú mérést, értékelést.

A szülőket a köznevelési törvény 9. §-ának (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatjuk a nevelő-oktató munkához szükséges tankönyvekről, taneszközökről, személyes felszerelésről.

2.4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- fokozatos átmenet biztosítása az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- gyermek/tanulóközpontúság;
- a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése;

- a tanulási kudarcok megelőzése a gyermekek, tanulók hatékony megismerésével, az egyéni képességek optimális, differenciált fejlesztésével;
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- pozitív megerősítés;
- élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal az alapvető képességek és készségek fejlesztése;
- az életkori jellemzők figyelembevétele a tanulási stratégiák megválasztásában;
- az ismeretszerzési vágy, tudásvágy felébresztése;
- önuralom és önfegyelem elsajátíttatása;
- az emberek közötti érintkezés, az emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariassági és illemtani szabályok elsajátíttatása;
- elemi munkaszokások kialakítása (pontosság, rend, önkiszolgálás, takarékoság, kötelességérzet, lelkiismeretesség);
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével a koncentráció képességének megalapozása;
- játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése;
- az együttműködés értékének tudatosítása;
- a kommunikációs készségek (írás, olvasás, beszéd, beszédértés) fejlesztése.

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerülnek a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatok, melyeknek legfőbb céljai és feladatai a következők:

- az átmenet megkönnyítése az iskolai kudarcok csökkentése érdekében;
- mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása, a hatékony tanulási módszerek kialakítása (megfigyelés, lényeglátás, összefüggések felismerése, rendszerezőképesség);
- az önálló ismeretszerzés, -bővítés belső késztetessé alakítása;
- a tanulók tanulási kötelességtudatának, kitartásának, akaraterejének fejlesztése;
- a döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása;
- az önismeret alakítása;
- a helyes magatartásformák gyakoroltatása;
- a tartalmas emberi kapcsolatok kiépítésének igénye;
- a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatása;

- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt;
- a kulturált nyelvi magatartás és a választékos szóbeli kifejezőképesség fejlesztése;
- a kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése;
- nemzeti kultúránk megismerésére, értékeinek tiszteletére, hagyományainak ápolására nevelés;
- az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés;
- a tanulási nehézségekkel küzdők hátrányának csökkentése;
- differenciált eljárásokkal az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatásának biztosítása;
- tehetséggondozás, a kiemelkedő teljesítményre képes tanulók segítése;
- a megfelelő önbizalom kifejlesztése;
- az egészséges életvitel kialakítása.

2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az általános iskolában bekövetkező tagozati váltás több tekintetben okozhat nehézséget a tanulóknak. A felső tagozatban szembesülnek először azzal a ténnyel, hogy több tanár tanítja őket, mint azt korábban megszokták. Több tantárgyat tanulnak, nagyobb elvárásoknak kell megfelelniük. Az alsó tagozatos évekhez képest önállóbban kell a mindennapokat felépíteni. A hatékony és önálló tanulás megvalósítása érdekében képessé kell tenni tanítványainkat mind az egyéni munkára, mind a különböző társas munkaformák során szükséges együttműködési készség kialakítására.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, az információszerzés és -feldolgozás (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás és új kontextusban alkalmazás) képességének fejlesztésére.
- Fejlesztjük az önálló tanulás, az életkornak megfelelő egyéni tervezés és az önellenőrzés képességét.
- Célunk, hogy a tanulók gondolatatait világosan, egyértelműen fogalmazzák meg, ismerjék és alkalmazzák a kommunikációs szabályokat.
- Lényeges az egészséges életvitel, a kulturált viselkedési szokások, a családi életre nevelés, a nemek közötti egészséges társas kapcsolatok kialakítása.
- Tovább fejlesztjük a tanulók együttműködő-készségét az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- Fontos a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

- Kiemelt feladat a problémamegoldó képesség kialakítása.

2.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Az órai munka szervezésében egyre nagyobb tere van az önálló ismeretszerzésnek, a kutatómunkának. A tehetséggondozást és felzárkóztatást továbbra is a differenciált óraszervezés, a szakkörök, a versenyeztetés segítik.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, tovább fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével megalapozzuk és fejlesztjük a koncentráció és a relaxáció képességét.
- Folyamatos az egészséges életvitel, a kulturált viselkedési szokások, a családi életre nevelés, a nemek közötti egészséges társas kapcsolatok kialakítása.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív és interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Folyamatos a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- Fejlesztendő a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

2.5. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra.

Célunk, hogy

- tanulóinkban felkeltsük a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttassuk az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket,
- a testnevelés és a sport segítségével kialakítsuk a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges olyan alapvető tulajdonságokat, készségeket, mint az akaraterő, a kitartás, a becsületesség, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az állóképesség, a céltudatosság.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés és sport helyi tantervi tantárgyi programja tartalmazza.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Az egyéni haladási ütemet, a kialakult speciális érdeklődés kielégítését és a már megszerzett képességek, készségek intenzívebb fejlesztését, az ismeretanyag bővítését a választható tantárgyak jól szolgálhatják. Iskolánk helyi tanterve ennek ellenére nem határoz meg szabadon választható tantárgyat, mert az egyes évfolyamokon a tanulók terhelhetőségének határai ezt nem teszik lehetővé.

Az iskola a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 14. § (5) b) pontja szerint minden év május 20-áig felméri, hogy a tanuló valamely egyház által szervezett hittanoktatáson vagy kötelező erkölcstanórákon kíván-e a következő tanévben részt venni. A szülő a választásról, illetve a választás megváltoztatásáról írásban nyilatkozik.

Mivel iskolánkban a fent részletezett okok miatt választható tantárgyat nem kínálunk fel tanulóinknak, a tanórán kívüli időkeretet rendkívül sokrétű szakköri tevékenységgel használjuk ki.

Iskolánk a következő szakkörök által kívánja a tanulók egyéni érdeklődését magas szinten kiszolgálni:

- művészeti
- rajz – alsó, felső tagozat
- német – alsó, felső tagozat
- angol – alsó, felső tagozat
- matematika
- közlekedési ismeretek

- történelem - helytörténet
- énekkar
- iskolai sportkör:
 - alsó tagozatos tömegsport csoport
 - felső tagozatos tömegsport csoport
 - lány kézilabda sportcsoport
 - fiú labdarúgó sportcsoport

A szakkörökre történő jelentkezés tanév elején szülői nyilatkozattal történik.

2.7. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóira, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosítja iskolai sikerességüket.

Programunkban hangsúlyos szerepe van a felzárkóztatásnak, a tanulási problémák megelőzésének, kezelésének. Arra törekszünk, hogy minden gyermeket a neki megfelelő tempójú tanulásra készítsünk. A lassabban haladóknak tanórán a tananyag minőségével, egyéni bánásmóddal, tanórán kívüli korrepetálással biztosítjuk az eredményes tanulmányokat. Helyes tanulási technikák elsajátításával megelőzhető a tanulási kudarc, amelynek sok esetben nem képességbeli okai vannak, hanem a rossz tanulási módszer. A fejlesztő foglalkozások, a tanulás élményének bemutatása sokat segíthet a motivációban is.

A rászorulóknak esélyét növelő intézkedésként

- felvétel, átvétel esetén előnyben részesítjük a hátrányos helyzetű tanulót;
- napközibe történő jelentkezés esetén előnyben részesítjük a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót;
- egyéb foglalkozásokra történő jelentkezés esetén előnyben részesítjük a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót;
- támogatjuk a hátrányos helyzetű tanulónak tehetséggondozó programra történő jelentkezését.

Az egyenlő bánásmód követelményének fő jellemzői, hogy

- kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre:
 - amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

- amelynek megszervezéséhez az állam
 - közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
 - közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás);
- az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:
 - az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
 - az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
 - a teljesítmények értékelése,
 - az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
 - az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
 - az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
 - a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
 - az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az intézménynek az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelményének biztosítása érdekében a következő feladatai vannak:

- az iskolai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- az iskola azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segítik az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását,
- a szülők jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése.

2.8. A TANULÓK ELLENŐRZÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDSZERE

2.8.1. Fő célkitűzéseink

A megfelelő légkörű és eredményes nevelés - oktatás egyik feltétele az ellenőrzési és értékelési rendszerünk alapelveinek egységesítése, annak céltudatos végrehajtása. Ugyanazoknak az elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés – oktatás folyamatának más területein, vagyis a szemlélet és gyakorlat egységének.

Az alapelvek szerint pedagógusainknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel. Így az értékelés az elvárt, az elképzelt magatartás összehasonlítása a valósággal, a tényekkel.

Iskolánk "nevelésközpontúsága" azt igényli, hogy ne szorítkozzunk csupán az ismeretek, készségek értékelésére, hanem folyamatosan értékeljük a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.

Az ellenőrzéshez, értékeléshez fontos a megfelelő légkör biztosítása. A tanulók érezzék és értsék, hogy az ellenőrzés természetes kísérője a tanulásnak. Értsék, az ellenőrzés, értékelés arra szolgál, hogy visszajelzést kapjunk arról / tanuló – tanár - szülő /, hogy megfelelő ütemben, helyen, irányban haladnak-e a tanulásban.

A tanulók előmeneteléről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket.

2.8.2. A tanulók munkájának értékelése

Alapelvek:

- A tanulók minél több tevékenységét értékeljük, de nem minden tevékenységet osztályozunk.
- Sikeres és sikertelen munkát egyaránt értékelünk.
- Az értékelés nem lezárt, megbélyegző, hanem előremutató célzatú.
- Az értékelés folyamatába fokozatosan bevonjuk a tanulókat (pl. önértékelés, véleménynyilvánítás, érdemjegyjavaslat).
- A tanulók tudják, értsék, hogy milyen teljesítményt várunk el tőlük.
- Az első évfolyamon, illetve második évfolyamon félévkor szöveges értékelést végzünk, melynek célja rámutatni az elért eredmények vagy kudarcok okaira.
- A 2. évfolyamon év végén, a 3. – 8. évfolyamon félévkor és év végén az évközi érdemjegyek alapján osztályzattal értékeljük a tanulókat.
- Az értékelés az esetleges fejlődést tükrözze!
- Dicséret adható.

2.8.3. Követelményszintek

2.8.3.1. Iskolánk nevelési és oktatási tervét a NAT-ra épülő kerettanterv alapján, a helyi körülmények figyelembevételével állítottuk össze. A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely tantárgy – anyagrész tanulása után elvárunk a tanulóktól. Ez jelenti a tanulás értékelésében a viszonyítási alapot. Szöveges értékelést, illetve osztályzatot azoknak a tananyagelemeknek az elsajátítására adunk, melyekre a követelmények vonatkoznak.

2.8.3.2. Az értékelés súlypontjai:

- a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések,
- a kérdésekre adott rövid, szakmailag pontos válaszok, kiselőadások, vázlatok,
- ismeretek alkalmazásában elért jártasság, készség, gyakorlottság,
- az oktatás eredményeként kialakult képességek,
- a továbbhaladási és a magasabb évfolyamba lépés feltételei.

2.8.3.3. Szöveges értékelés az 1. évfolyamon, illetve a 2. évfolyamon félévkor

2.9.3.3.1. Elvi követelményei:

- minősítés – központúság helyett fejlesztő központúság jellemezze,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen összhang a NAT, a Pedagógiai program, a Helyi tantervi rendszer között,
- rendszeres és folyamatos legyen,
- a tanítási – tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni,
- egyénre szabott legyen,
- a gyerekekért és elsősorban a gyerekeknek szóljon, ezért egyértelmű, érthető legyen.

2.8.3.3.2. Tantárgyi minősítés:

Kiválóan megfelelt:

- év közben/félévben többnyire az adott tantárgy értékelési rendszerének megfelelően a legmagasabb szintű értékelést kapta
- számonkérések, mérések alkalmával legtöbbször 90% felett teljesített

Jól megfelelt:

- év közben/félévben folyamatosan, az adott tantárgy értékelési rendszerének megfelelően „kiválóan megfelelt” és „jól megfelelt” bejegyzései vannak többségben
- év közben a fejlődés jól érzékelhető
- számonkérések, mérések alkalmával legtöbbször 75% felett teljesített

Megfelelt:

- év közben/félévben folyamatosan, az adott tantárgy értékelési rendszerének megfelelően a „megfelelt” szintű értékelés van túlsúlyban
- számonkérések, mérések alkalmával többnyire 50% felett teljesített
- munkájában, feladatteljesítésében jól érzékelhető a fejlődés, a törekvés

Gyengén megfelelt, felzárkóztatásra szorul:

- évközi értékelései változatosak, az adott tantárgy értékelési rendszerének megfelelően a „gyengén megfelelt, felzárkóztatásra szorul” bejegyzései vannak túlsúlyban
- számonkérések, mérések alkalmával 50% alatt teljesített

A továbbhaladás feltételeit nem teljesítette:

- az adott tantárgyból nem teljesítette az előírt időre a követelményeket,
- számonkérések, mérések alkalmával többnyire 34% alatt teljesít.

2.8.3.4. Az értékelés során alkalmazható osztályzatok, érdemjegyek a 2 – 8. évfolyamokon:

Jeles /5/: A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, tudja azt alkalmazni. Pontosan, szabatosan, lényegre mutatóan, saját szavaival - szükség szerint a szakszavak használatával fogalmaz.

Jó /4/: A tantervi követelményeknek kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. A tantárgyi definíciókat megtanulta.

Közepes /3/: A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget.

Nevelői segítségre - javítás, kiegészítés - szorul.

Elégséges /2/: A tantervi követelményeknek csak hiányosságokkal tesz eleget, de a minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Törekszik az eredményességre.

Elégtelen /1/: A tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni, s nem is akar megfelelni az elvárásoknak.

2.8.4. Az iskolai beszámoltatás formái:

Az iskolai beszámoltatás-ellenőrzés-értékelés változatos formáinak alkalmazására törekszünk.

Szóbeli számonkérés:

Az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek számonkérése önálló felelet és kérdésekre adott válaszok alapján. (A felelő számára fejlesztő hatású.)

Írásbeli számonkérés:

Az írásbeli számonkérés (témazáró dolgozat – év eleji és év végi mérés) időpontját és tartalmát a tanulók legalább 1 héttel korábban megismerik. Az írásbeli számonkérés csak olyan anyagrészt tartalmazhat, melyek gyakorlására az adott időszakban megfelelő hangsúlyt fordítottunk. A számonkérés eredményét, kivéve az év eleji mérést, az 1. évfolyamon, ill. 2. évfolyamon félévig százalékkal és szöveggel, a magasabb évfolyamokon a százalékos eredményt osztályzatra váltva értékeljük. A kapott értékelés a félévi és év végi minősítésben jelentős hangsúllyal vesz részt.

Az írásbeli számonkérés módjai:

- írásbeli felelet
- témaközi dolgozat
- témazáró dolgozat (adott téma lezárása után)
- év eleji (diagnosztikus) mérés
- év végi (szummatív) mérés

Az írásbeli teljesítmények/mérések minősítése:

34%-tól elégséges (2),
51%-tól közepes (3),
76%-tól jó (4),
91%-tól jeles (5).

Egy tanítási napon maximum két tantárgyból íratható témazáró dolgozat, illetve év eleji vagy év végi mérés.

2.8.7. Az iskolai mérések rendszere:

A helyi mérések rendszere a Köznevelési törvény, a Nemzeti Alaptanterv, a Kerettanterv, valamint az ezekre épülő helyi tantervek követelményein alapszik.

- a szövegértés és a matematikai eszköztudás fejlődésének mérése 6. és 8. osztályokban
- írásbeli szövegértési készség mérése az első idegen nyelvet tanuló 6. és 8. osztályokban
- a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata az 5-8. osztályokban

A mérések célja: visszajelzés a tanár, a tanuló és a szülő számára.

Feladata:

- eredmények viszonyítása az eddigi eredményekhez, az országos, megyei, helyi standardizált értékekhez;
- következtetés a tanítás - tanulás hatékonyságára;
- a tanulók egyéni eredményének viszonyítása korábbi teljesítményükhöz;
- a tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítmények minősítése.

A mérés ideje: minden tanítási év május – júniusa / éves munkaterv alapján /.

2.8.8. Mentésítés értékelés alól

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a Nkt.56.§ (1) értelmében az igazgató szakértői vélemény alapján mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és helyette szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

2.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- Otthoni felkészülésre csak annyi szóbeli és írásbeli feladat adható, hogy a tanuló a tanítási nap délutánján fel tudjon készülni.
- Csak olyan mennyiségű és minőségű – előkészített, megbeszélte – házi feladat adható, amely nem jelent megoldhatatlan feladatot a tanulónak a napi felkészülési időben.
- A napi otthoni (napközis) felkészülés ideje – a szóbeli és az írásbeli feladatokra együttesen – nem lehet több 1,5-2 óránál.
- Az írásbeli házi feladat elkészítése egy átlagos képességű tanulót számítva maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A tanulókat (versenyre készülőket, a tantárgy iránt aktívan érdeklődőket) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Hétvégére és az iskolai szünetekre annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikkra.

2.10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Iskolánkban csoportbontást nem tervezünk. Iskolánk céljait és feladatait a tanítási órák és az azon kívüli tevékenységek egységében valósítja meg. Kötött, egyéb foglalkozás a napközi, a szakkörök, a felzárkóztató foglalkozások és az iskolai sportköri foglalkozások.

Kötetlen tanórán kívüli foglalkozásokat az igények, lehetőségek figyelembe vételével szervezünk a diákönkormányzat bevonásával.

A tartalmi munkát segítő tanórán kívüli rendezvények, tevékenységek a következők:

- tanulmányi kirándulások:
 - osztálykirándulás,
 - iskolai szintű kirándulás
 - HATÁRTALANUL tanulmányi kirándulás
- múzeumlátogatás, színházlátogatás
- szaktárgyi, sport, kulturális versenyek, vetélkedők
- házi versenyek, házi bajnokságok
- ünnepélyek, megemlékezések

Az iskola hagyományrendszerének ápolása, megtartása, ezen belül:

- tanévnnyitó ünnepély – az első osztályosok megajándékozása,
- tanévzáró ünnepély,
- iskolai megemlékezések:
 - március 15.,
 - október 23.,
 - aradi vértanúk emléknapja – emlékverseny a Pannónia-Ringen
 - a holokauszt áldozatainak emléknapja,
 - a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja,
 - Nemzeti Összetartozás Napja – HATÁRTALANUL témanap.
- zöld tanévnnyitó
- karácsonyi ünnepély,
- tavaszköszöntő bál,
- versmondó verseny,
- komplex műveltségi vetélkedő,
- ballagás,
- táborozás,

- egyéb iskolai hagyományok: helytörténeti gyűjtemény gondozása.

2.11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A 2014/2015. tanév második félévétől a 45/2014. (X.27.) EMMI rendelet alapján a tanulók teljesítmény-felmérését a NETFIT rendszerrel végezzük. A vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a felméréseket évente egyszer, január és május között végezzük. A mérési eredményeket a program szerint értékeljük.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérésének fő célja:

- az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, egészségmegőrző szerepének népszerűsítése és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében,
- az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra.

2.12. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

2.12.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Iskolai egészségnevelési tevékenységünk kiemelt feladata, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életvitelt szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.

Életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – elsajátítják az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismereteket a táplálkozás, az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, a dohányzás, a családi és kortárskapcsolatok, a környezet védelme, az aktív életmód, a sport, a személyes higiénia és a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozásának feladata.

A tanulók számára az alábbi lehetőségek állnak rendelkezésre:

- a szaktárgyi és az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek,
- a mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása a heti öt testnevelésórán, a napközis foglalkozásokon (játék), a sportköri és tömegsport foglalkozásokon.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások és tevékenységek:

- szakkörök,
- vetélkedők,
- előadások, bemutatók, filmvetítések,
- iskolaújság,
- sportrendezvények,
- tanulmányi séták és tanulmányi kirándulások, túrák (ősz, tavasz),
- nyári tábor,
- egészségnevelési nap/délután.

2.12.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Iskolai környezeti nevelési célunk a természetet ismerő, értékelő, vele harmóniában élő ember formálása, nevelése. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást és életvitelt, a természetes és épített környezet értékei iránti felelős magatartást, az értékek megőrzésének igényét és akaratát, a környezet szeretetét és védelmét, a rendszerszemléletet (minden mindennel összefügg).

A célok eléréséhez szükséges, kialakítandó, fejlesztendő készségek az együttműködés és alkalmazkodás, a kreativitás, az önálló ismeretszerzés, a problémamegoldó gondolkodás, az értékelés és mérlegelés készsége, a szintetizálás és analízis, az állampolgári részvétel és cselekvés.

A konkrét célokat, feladatokat az alábbiakban fogalmazzuk meg:

- érzékenyíteni a tanulókat a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére,
- környezetet kímélő szemlélet, magatartás, életvitel kialakítása,
- új, a környezeti neveléshez is kapcsolódó tanulási és tanítási stratégiák kialakítása,
- a tanórán kívüli tevékenységek előtérbe helyezése, melyek fontosak a közösségformálás, az értékrend, a hagyományok tisztelete, az azonosságtudat kialakítása szempontjából a család, az iskola, a település, nemzet szintjén,
- lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását,
- felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni, akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben,
- megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mérsékletes életvitel lehetőségeit,
- a környezeti nevelés beépítése a természettudományos tantárgyakon kívül egyéb tantárgyakba (technika, történelem, erkölcsstan, művészeti tárgyak). Ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsék több tudomány eredményeinek felhasználásával, sokoldalú megközelítéssel.

- a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelése, élőhelyek megóvása természetvédelmi tevékenységgel,
- tovább építeni, bővíteni kapcsolatainkat a különböző természetvédelmi, környezetvédelmi szervezetekkel,
- a tantestület minden tagjának megnyerése a környezeti nevelési munkához,
- felkészítés természetvédelmi versenyekre,
- szelektív hulladékgyűjtés a településen,
- az iskola környezetének ápolása, gondozása.

2.13. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

2.13.1. A jutalmazás iskolai elvei

A tanulmányi, magatartási, szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét erősítő tanulókat jutalmazni kell. Az iskola jutalmazza azt a tanulót is, aki

- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez,
- tanulmányi versenyen kiemelkedő eredményt ér el.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyen értékeljük. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a jó közösségi összefogást a nevelőtestület elismerésben részesítheti.

A tanulók jutalmazásának formái:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- oklevél, könyvjutalom,
- nevelőtestületi dicséret.

Az első három esetben a dicséretről az illetékes nevelő dönt, illetve tesz rá javaslatot; tájékoztató füzetbe való bejegyzésükre a jutalmat adó, illetve javasló pedagógus jogosult. Az utolsó két pontban felsoroltakról a nevelőtestület dönt.

A jutalmazás különleges módja az **Petőfi Sándor Általános Iskoláért Emlékérem**, amelyet a nevelőtestület annak a nyolcadikos tanulónak ítél oda a tanév végén, aki tartósan kiemelkedő

tanulmányi eredményével, tanulmányi versenyeredményeivel leginkább öregbítette iskolánk hírnevét. A kiosztható díj száma lehetőleg egy; amennyiben a nevelőtestület gondos mérlegelés után nem talál arra érdemes tanulót, a díjat – kiemelkedő erkölcsi értékének megőrzése végett – az adott tanévben nem adja ki.

A nevelőtestületi, illetve a tantárgyi dicséretet a bizonyítványba és a törzslapra be kell jegyezni, és a tanévzáró ünnepélyen jutalomkönyv átadása mellett ismertetni kell.

A közösségek jutalmazásának formái:

- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret,
- jutalomkirándulás, kulturális hozzájárulás, stb.

A jutalmak odaítéléséről a nevelőtestület dönt. A közösségi jutalmakat a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége és a szülők előtt ismertetni kell.

2.13.2. A magatartás értékelésének elvei

A tanuló magatartását havonta értékeli az osztályfőnök a szaktanárok véleményének kikérésével, osztályozó értekezleten az osztályfőnök javaslatára a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon a nevelőtestület minősíti. A magatartás értékelésének részletes szempontrendszerét az alábbi táblázatok mutatják.

A magatartás értékelésének, minősítésének szempontjai:

- magatartási norma- és szabályismeret,
- szabálykövetés a tanórákon, foglalkozásokon, óráközi szünetekben, szabadidőben,
- a tanuló helyzete a közösségben, viszonya a társakhoz, felnőttekhez,
- felelősségtudat,
- kezdeményezőkézség,
- önbizalom,
- konfliktuskezelés,
- az érdekérvényesítés képessége,
- beszédstílus, hangnem.

a./ **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja, arra ösztönöz másokat is,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- tiszteletudó,

- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

b./ **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre vagy biztatásra vesz részt.

c./ **Változó (3)** az a tanuló, aki

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
- feladatait nem teljesíti minden esetben,
- előfordul, hogy társaival vagy a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki figyelmeztetése van.

d./ **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival vagy a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve osztályfőnöki intése vagy ennél magasabb fokú büntetése van.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok többségének a megléte szükséges.

2.13.3. A szorgalom értékelésének elvei

A tanuló szorgalmát havonta értékeli az osztályfőnök a szaktanárok véleményének kikérésével, osztályozó értekezleten az osztályfőnök javaslatára a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon a nevelőtestület minősíti. A szorgalom értékelésének részletes szempontrendszerét az alábbi táblázatok mutatják.

A szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai:

- motiváltság és részvétel a tanulási tevékenységekben,
- a feladattudat fejlettsége, türelem, kitartás a feladatvégzésben, megbízhatóság és a teljesítés igényessége.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a./ **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat, és azokat el is végzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b./ **Jó (4)** az a tanuló aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, de érdeklődése nem állandó,
- tanórákon többnyire aktív,
- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyen való részvételt önként nem, vagy csak ritkán vállal, de ilyen jellegű megbízatásait teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c./ **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d./ **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,

- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- kötelességtudata nincs, közömbös saját teljesítményével szemben,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

2.14. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FEJLESZTÉSI PROGRAMJA

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonságegyüttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki.

A sajátos nevelési igény kifejezi a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását, az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő közoktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár kompetenciája:

- a programok, programcsomagok összeállítása,

- a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés,
- közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- iskolánk pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására;
- az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés-specifikus (a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz alkalmazkodó) módszertani eljárások alkalmazása;
- a nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítást, tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását;
- a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus az együttműködés során

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása, stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Igénybe vesszük a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat intézményeinek szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei:

- A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- A részképességzavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztése, külön oktatása intenzív terápiás céllal szervezett átmeneti formának tekinthető, melyet csak súlyos állapotok esetén célszerű alkalmazni, és amelynek célja, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön az őt integrálni képes környezetbe.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarcűrő-képesség növelése, az önállóságra nevelés.

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális

emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés. A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók. Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen-nyelv tanulás) jó színvonala mellett. Háttérben általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai

érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése, segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók helyi tantervi órakereteit, az egyes tantárgyak részletes tanterveit iskolánk helyi tanterve tartalmazza.

3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE, EGYÉB RENDELKEZÉSEK

3.1. A program érvényessége

Az iskola első ízben 2020. szeptember 1. napjától szervezi az oktató-nevelő munkát e program alapján.

E programot intézményünk a 2020 / 2021. tanévtől, az első és ötödik évfolyamon, majd a következő tanévekben felmenő rendszerben vezeti be.

3.2. A program felülvizsgálata, módosítása

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, a szükséges módosításokra javaslatot tesz.

Időközben a pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója
- szakmai munkaközösség
- nevelőtestület
- fenntartó

A módosítást a nevelőtestület fogadja el és az igazgató jóváhagyásával válik hatályossá.

3.3. A program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános. Megtalálható a fenntartónál, az igazgatói irodában és az iskola könyvtárában, valamint megtekinthető az iskola honlapján.

OSTFFYASSZONYFAI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM - 2023

Fenntartói nyilatkozat

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2)/g bekezdése értelmében a fenntartó hagyja jóvá a köznevelési intézmény pedagógiai programját.

A Sárvári Tankerületi Központ döntésre jogosult képviselőjeként a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. 83.§ (2)/g bekezdése alapján a Ostffyasszonyfai Petőfi Sándor Általános Iskola pedagógiai programját jóváhagyom.

Kelt: Sárvár, 2023. év 02. hónap 29. nap

